

زوال فاصله‌ها

چگونه انقلاب ارتباطات زندگی ما را تغییر خواهد داد؟

کرن کراس، فرانسس. زوال فاصله‌ها: چگونه انقلاب ارتباطات زندگی ما را تغییر خواهد داد؟، ترجمه نصرالله جهانگرد و همکاران، تهران: دبیرخانه شورای عالی اطلاع‌رسانی، ۱۳۸۴. ۳۴۶ ص. شابک: x - ۱۲ - ۸۸۴۶ - ۹۶۴

• آزاد پانژاد^۱

دانشجوی کارشناسی ارشد علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه

پیشرفت‌های شگفت‌آورده‌های اخیر در عرصه تکنولوژی‌های اطلاعاتی و رسانه‌های ارتباطی با رشد تصاعدی، تحول عظیمی در زمینه ارتباطات و جز آن به‌وجود آورده که به «انقلاب ارتباطات» موسوم شده است. این انقلاب در واقع زاینده پیشرفت فزاینده فناوری اطلاعات و ارتباطات است. تلفن و شبکه‌های مخابراتی، تلویزیون و ماهواره، کامپیوتر و در بطن آن اینترنت و شبکه‌های کامپیوتری، اقتصاد، روابط اجتماعی و حیات بشری را دگرگون ساخته و فواصل زمانی و مکانی را از میان برداشته است. از این‌رو «زمان بی‌زمانی» و «فضای جریان‌ها» بنیادهای فرهنگ جدید را تشکیل می‌دهند. دهکده جهانی مک لوهان، جامعه مجازی و فرآیند جهانی شدن تنها با انقلاب ارتباطات تحقق می‌یابد. بنابراین باید اذعان کرد که انقلاب اطلاعات و ارتباطات به‌واسطه ایجاد تحولات زیربنایی در ساختار و عملکرد نظام ارتباطی جهان موجب شده است تا بسیاری از مناسبت‌های پیشین متحول شده و ضرورت بازبینی بخش اعظمی از مفاهیم و روش‌های سنتی را به‌وجود آورد (ریاضی، ۱۳۸۴، ص ۳ و ۲؛ کوارانتل، ۲۰۰۳، ص ۲).

کرده که شالوده فصل‌های دیگر و سکوی پرتابی برای ورود به آنهاست. وی مهم‌ترین تأثیرات و تغییراتی را که انقلاب ارتباطات در زندگی اجتماعی و سایر عرصه‌ها به‌وجود آورده، ذکر کرده است. کرن کراس در نگاه اول با ذکر مثالی ساده اهمیت انقلاب ارتباطات را به خواننده گوشزد می‌کند: برای تبریک روز مادر لازم نیست در همسایگی مادرتان باشید. زیرا انقلاب ارتباطات شما را پیش مادرتان خواهد برد. نظر به اینکه مطالعه این فصل درک و دید مناسبی از انقلاب ارتباطات در اختیار می‌گذارد، لذا خلاصه این فصل نسبت به فصل‌های دیگر مفصل‌تر می‌باشد.

خلاصه‌ای از مطالب فصل اول

۱. ریشه‌های انقلاب ارتباطات. تلفن، تلویزیون و شبکه‌های کامپیوتری (اینترنت)، پدیده‌های عصر ارتباطات و مهم‌ترین عوامل شکل‌گیری انقلاب ارتباطات می‌باشند؛

۲. رقابت و نتایج آن. نظر به اینکه رقابت بهترین ضامن انتخاب محصول از لحاظ کیفیت خدمات و ارزانی می‌باشد، لذا برای بهره‌مندی از دستاوردهای انقلاب ارتباطات وجود رقابت ضروری است. تأثیر رقابت بر انقلاب ارتباطات را از چند منظر می‌توان مشاهده کرد:

- تأثیر تکنولوژی. ظهور فناوری‌های نوین با کارکردهای روزافزون آن از سویی با کاهش هزینه‌ها و از سوی دیگر با از میان برداشتن موانع فاصله‌ای و زمانی، انتخاب خدمات را آسان کرده است. بدین ترتیب رقابت

معرفی کتاب

کتاب در ده فصل سامان یافته است.

فصل اول. مؤلف در این فصل کلیات جامعی درباره انقلاب ارتباطات ارائه

برای مشتریان و تهیه‌کنندگان با استفاده از شبکه‌های ارتباطی ایجاد خواهد شد. اقتصاد از افزایش وسیع نشر دانش و اطلاعات بهره خواهد برد. انقلاب ارتباطات انتشار نوآوری را تسریع می‌کند و باعث ظهور رقیبان جدید و واکنش سریع شرکت‌ها خواهد شد. شرکت‌ها به قیمت‌های دقیق و سود بیشتری دسترسی پیدا خواهند کرد، لذا از تورم جلوگیری می‌شود و بازار جهانی برای برخی از محصولات مهم‌تر از بازارهای ملی و محلی می‌شود؛

- جامعه و فرهنگ. با توجه به فرصت‌ها و موقعیت‌های جدید کاری، افراد بیشتری در خانه‌های خود یا دفتر کوچک کار خواهند کرد. بنابراین نقش اداره و خانه جابه‌جا می‌شود و متعاقب آن جامعه با حذف مرز بین خانه و کار تغییر خواهد کرد؛

- دولت و فرآیند سیاسی. مردم آگاه‌تر می‌شوند و راحت‌تر و بهتر از قبل نظرات و آرای خود را با دولت، رهبران و نمایندگان در میان می‌گذارند. تبلیغ عقاید و آرا همه‌گیر خواهد شد و ارتباط مردمی که زیر سلطه زندگی می‌کنند با بقیه دنیا آسان‌تر خواهد بود. گذشته از اینها از میان رفتن فاصله‌ها و ارتباط بیشتر مردم از اقصی نقاط دنیا صلح جهانی را تقویت خواهد کرد.

فصل دوم. نویسنده در این فصل به یکی از مهم‌ترین عوامل شکل‌گیری انقلاب ارتباطات یعنی تلفن به‌عنوان مرکز انقلاب مخابراتی پرداخته و قابلیت‌ها، توانمندی‌ها و تأثیر غیرقابل وصف آن را در زندگی اقتصادی و اجتماعی بشر تبیین می‌کند. انقلاب ارتباطات از سه جنبه از تلفن تأثیر پذیرفته است. این سه جنبه عبارت‌اند از: کاهش ارزش قیمت‌های مکالمات راه دور؛ افزایش کاربرد و کارایی تلفن؛ و برقراری مذاکرات تلفن در سراسر جهان.

از آنجاکه تلفن ابزار بسیار انعطاف‌پذیری است، در کنار کاربردهای گوناگون دارای ابعاد گسترده‌ای است و تغییرات ناشی از آن تأثیرات عمیقی خواهد داشت، لذا زوال فاصله‌ها با کاهش قیمت مکالمات بین‌المللی و راه دور به وقوع خواهد پیوست. مؤلف بر این باور است که به‌رغم پیشرفت‌های عظیمی که در صنعت مخابرات و تلفن به‌وجود آمده، تلفن دارای توان فراتری است که هنوز مجال توسعه نیافته است. این قدرت فراتر حداقل در دهه اول قرن آینده تأثیر اصلی را بر زندگی مردم جهان خواهد داشت. در حال حاضر هزینه، انعطاف‌پذیری و محدوده وسیع کاری این اختراع جالب توجه در حال تغییر شکل است. با این تغییرات زندگی افرادی که از آن استفاده می‌کنند، نیز دست‌خوش تغییر خواهد شد.

در ادامه فصل مطالبی درباره هزینه مکالمه، نوآوری‌های ساده در عرصه تلفن از جمله تلفن‌های سیار، حلقه محلی بی‌سیم و ردیابی هدف-های متحرک، سیم‌کشی در دنیا و منافع خدمات تلفنی در مناطق روستایی ارائه شده است.

استفاده ماهرانه از ارتباطات، به‌وضوح یک مزیت رقابتی مهم و شاید مهم‌ترین مسئله برای امور تجاری می‌باشد

در عرصه‌های مختلف تسهیل می‌شود.

- تأثیر دولت. دولت‌ها نمی‌توانند از رقابت جلوگیری کنند، اما می‌توانند آن را به تأخیر بیندازند. درواقع برای ایجاد رقابت به کمک دولت نیاز است.

- مسئله حمایت. از آنجاکه اینترنت مرزهای جغرافیای را از میان برداشته و خط فاصل حوزه عمومی و تخصصی را به حداقل رسانده است، لذا تعیین قوانینی درباره راه‌های دسترسی عموم به اطلاعات بسیار مشکل است.

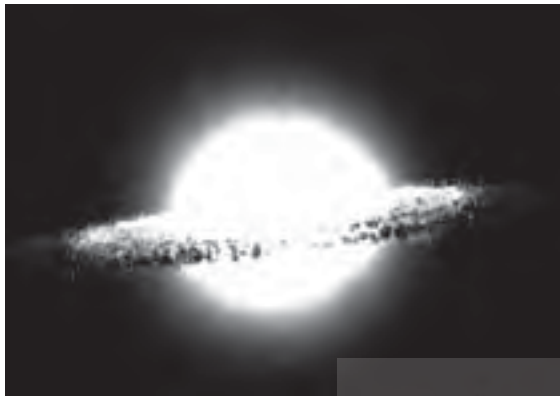
۳. اثرات بلندمدت. انقلاب ارتباطات زندگی امروز را به‌طور عمیقی متأثر ساخته است، تلفن، تلویزیون، کامپیوتر و متعاقب آن اینترنت و شبکه-های کامپیوتری، اثرات بلندمدتی را به‌همراه خود به ارمغان آورده‌اند که از جمله آنها می‌توان به این موارد اشاره کرد: لزوم به‌وجودآوردن زیرساخت-های جدید، حذف برخی از شغل‌ها و جایگزینی شغل‌های جدید، تغییر در روابط اجتماعی و اقتصادی، تغییر شغل‌ها، شرکت‌ها و حتی شهرها. نحوه پذیرش هر فناوری جدید از جانب مردم متأثر از فرهنگ، سهولت استفاده و هزینه آن است و این امر از کشوری به کشور دیگر و از فرهنگی به فرهنگ دیگر متفاوت خواهد بود.

۴. تغییر جهان. انقلاب ارتباطات چهار زمینه اصلی را بیشتر از زمینه-های دیگر متأثر خواهد کرد. این زمینه‌ها عبارت‌اند از:

- بازرگانی و شکل شرکت‌ها. پرداخت از طریق کارت‌های اعتباری، بازرگانی مبتنی برخرده فروشی را افزایش خواهد داد، افراد در واحدهای کوچک و یا به تنهایی کار خواهند کرد. شرکت‌ها قادر خواهند بود خطوط جدیدی با مشتری در نقاط مختلف کشور ایجاد کنند. مشارکت گروهی در پروژه‌های کاری در جای‌جای یک کشور امکان‌پذیر خواهد شد و بر این اساس پروژه‌های کاری بزرگی در سطوح ملی با اتکا به توان گروهی به بار خواهد نشست.

- اقتصاد. تولیدکنندگان خدمات، نیازهای مشتریان خود را از طریق پایگاه‌های داده‌ای که حاوی درخواست‌های مشتریان است، بیشتر شناسایی و بررسی خواهند کرد. بدین طریق فرصت‌های جدیدتر و مضاعف‌تری

در این اثر هیچ‌گونه تجزیه و تحلیل عمیقی وجود ندارد و ظاهراً فهم و درک کاملی از موضوع به‌عمل نیامده است.

ساخت، اما این تحولات نخست همه شرکت‌ها را متحول خواهد ساخت، مشاغل جدیدی ایجاد خواهد شد، و راه‌های بازاریابی، تأثیر تبلیغات خرید و توزیع دگرگون خواهد شد و در بطن آنها شیوه ارتباط شرکت‌ها با هم‌دیگر و کارمندان‌شان نیز متحول خواهد شد.

در این میان عوامل دیگری از جمله جهانی‌شدن با این تحولات همسو شده و آن را تقویت می‌کند. به‌علاوه ایجاد مهارت پردازش اطلاعات راهگشای ابزار رقابتی خواهد بود. استفاده ماهرانه از ارتباطات به‌وضوح یک مزیت رقابتی مهم و شاید مهم‌ترین مسئله برای امور تجاری می‌باشد. به عقیده مؤلف، از آنجاکه ایالات متحده برای تولید ناخالص داخلی در حوزه سخت‌افزار کامپیوتری و تجهیزات مخابراتی، سهم بیشتری را نسبت به سرمایه هر کشور دیگر در مخابرات می‌پردازد، از این‌رو جای تعجب نیست که تقریباً همه نوآوری‌ها در بهره‌گیری از ارتباطات جدید از جمله تجارت، تبلیغات، ساختارهای شرکتی و ارتباطات مابین آنها از آمریکا برخیزد.

در ادامه این فصل مطالب مفیدی در زمینه تبلیغات (کانال‌های مختلف تبلیغاتی، کسب اطلاع درباره مشتری و تجربه بازار تبلیغات و انتقال از تبلیغات مجهول به معلوم)، تجارت الکترونیکی (ابزارهای تجارت الکترونیکی، فروش از راه دور، فشار بر دلالتان و واسطه‌ها، هزینه‌های توزیع کمتر و انواع روش‌های پرداخت) و غیره آمده است.

فصل ششم. نویسنده در این فصل رقابت، تمرکز و انحصارطلبی را در بطن انقلاب ارتباطات بررسی کرده است. به‌اعتقاد وی اهمیت رقابت در حوزه ارتباطات بیشتر از سایر حوزه‌هاست. زیرا از سویی باعث ایجاد نقش‌های جدید و کیفیت بالا و از سوی دیگر باعث تنزل نرخ‌های کنونی می‌گردد. علاوه بر این موارد تنوع افزون‌تر انتخاب را برای مصرف‌کنندگان به ارمغان می‌آورد. در مواقعی که تحول و دگرگونی بزرگ در یک حوزه رخ می‌دهد یا قرار است رخ دهد، برای ایجاد رقابت، تمرکز بیشتر می‌شود. برای مثال در سال ۱۹۹۶ در آمریکا پس از تصویب قانون مخابرات، دو شرکت بزرگ «بل آتلانتیک» و «نی مکس» در هم ادغام شدند. در چنین شرایطی انحصارهای جدید در کنار قیمت‌ها ظاهر می‌گردد. بارزترین نمونه در این زمینه، حاکمیت مایکروسافت بر سیستم عامل است.

اثر با چند اشاره جالب توجه و مختصر شروع می‌شود، اما در پایان هنگامی که به صلح جهانی می‌رسیم، سطحی و خالی از تجزیه و تحلیل بودن مطالب کاملاً مشهود است

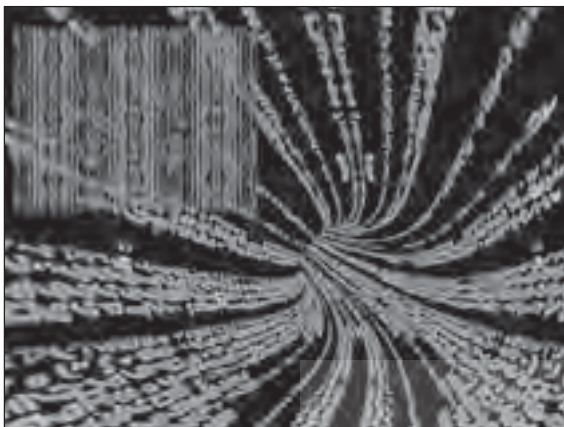
فصل سوم. در این فصل به تلویزیون یکی دیگر از پدیده‌های عصر ارتباطات و از مهم‌ترین عناصر شکل‌گیری انقلاب ارتباطات پرداخته شده و نقش برجسته آن در دگرگونی عرصه‌های مختلف تبیین می‌شود. توانایی تلویزیون در پذیرایی از بینندگان خود، اطلاع‌رسانی، سرگرمی‌ها و برنامه‌های طنز، نه تنها باعث شده که در قرن بیستم اولین وسیله پرکردن اوقات فراغت شود، بلکه پرقدرت‌ترین وسیله فرهنگی - آموزشی بعد از مطبوعات نیز می‌باشد. در واقع تلویزیون واسطه نشان‌دادن برنامه‌ها و فرهنگ‌های مشترک سراسر دنیاست.

فصل چهارم. همانند دو فصل قبلی، یکی دیگر از عناصر مؤثر در شکل‌گیری انقلاب ارتباطات و شاید مهم‌ترین عامل، یعنی اینترنت مورد بحث قرار گرفته است. نکته قابل ذکر برای به‌کارگیری اینترنت نه به دلیل سهولت استفاده بلکه به دلیل قدرت نوآوری نهفته در آن است. اینترنت امکانات هر دو شبکه تلویزیونی و تلفنی را گسترش داده است، بدون آنکه شباهتی به هریک از آنها داشته باشد. در ادامه این فصل، نحوه شکل‌گیری اینترنت (عوامل انگیزاننده استفاده از اینترنت و هزینه استفاده)، ارزش افزوده و مزایای اینترنت از جمله پست الکترونیکی، تلفن، رادیو و تبلیغات شخصی و سرانجام موانع رشد اینترنت در رقابت با تلفن و تلویزیون بیان شده است.

فصل پنجم. در این فصل درباره تجارت و شرکت‌ها در دوران انقلاب ارتباطات و فناوری اطلاعات بحث شده و تحولاتی که تجارت و شرکت‌ها از انقلاب ارتباطات پذیرفته‌اند، به تفصیل بیان می‌شود. شتاب تحولات ارتباطات الکترونیکی، اقتصاد، سیاست و جوامع جهانی را متحول خواهد

انقلاب اطلاعات و ارتباطات

به‌واسطه ایجاد تحولات زیربنایی در ساختار و عملکرد نظام ارتباطی جهان موجب شده است تا بسیاری از مناسبت‌های پیشین متحول شده و ضرورت بازبینی بخش اعظمی از مفاهیم و روش‌های سنتی را به‌وجود آورد

گرفته است.

فصل نهم. کرن کراس در این فصل به جامعه، فرهنگ و فرد در تقابل با انقلاب ارتباطات پرداخته و چگونگی نفوذ فناوری‌های نوین به درون کانون خانواده‌ها و جوامع کنونی، فرهنگ و حتی زندگی شخصی را بیان می‌کند. انزوا و تأثیر انکارناپذیر زبان و فرهنگ انگلیسی بر فرهنگ و زبان جوامع دیگر مهم‌ترین دغدغه‌های جوامع مختلف است. در ادامه مطالب مفیدی دربارهٔ تقابل کار و خانه (موفقیت کاری و شغل‌های راه دور)، جوامع جدید (اجتماعات مجازی، فرهنگ اجتماعی‌سازی)، زبان و فرهنگ (سبک زبانی جدید و زبان جهانی) و غیره در رویارویی با انقلاب ارتباطات ارائه شده است.

فصل دهم. وضع حکومت‌ها و دولت را در رویارویی با ظهور فناوری‌های نوین اطلاعاتی و رسانه‌های ارتباطی و خبری بیان می‌کند. با از بین رفتن بُعد مسافت و استفاده از تلفن و اینترنت، حکومت‌ها مطمئناً توانایی این را پیدا خواهند کرد که هر حرکتی از شهروندان را بدون احساس بدگمانی آنها، زیر نظر داشته باشند. چنین قدرت نظارتی به‌طور جدی آزادی را به خطر می‌اندازد. از دیگر تأثیراتی که حکومت‌ها و دولت‌ها از فناوری اطلاعات پذیرفته‌اند موارد زیر را می‌توان برشمرد.

- تقویت و تغییر شکل دموکراسی (حکومت ملی)؛

- از بین رفتن تعادل میان دولت‌ها و شهروندان بر اثر ارتباطات آزاد؛

- شرکت مستقیم مردم در تصمیم‌گیری‌های دولت؛

- تقویت صلح جهانی.

در ادامه مباحثی دربارهٔ روند سیاسی، کوچک‌سازی دولت، پرداخت مالیات و اندازهٔ دولت - ملت، با توجه به تأثیر انقلاب ارتباطات، مطرح شده است که مطالعهٔ آن خالی از لطف نخواهد بود.

نقد و نظر

با جست‌وجو در اینترنت و پایگاه‌های الکترونیکی فروش کتاب از

در ادامه، مؤلف به پاسخ‌گویی به این سؤال پرداخته که چرا ارتباطات گرایش انحصاری دارند؟ مسئلهٔ تمرکز و کارایی آن در عرصهٔ ارتباطات، چگونگی ایجاد رقابت به‌خصوص در عرصهٔ ارتباطات و فناوری و نحوهٔ به انحصار درآوردن بازار با رسانه‌های جدید از دیگر موضوعاتی است که با مطالعهٔ فصل به اطلاعات ارزنده‌ای در این ارتباط دست خواهید یافت.

فصل هفتم. سیاست‌گذاری دنیای الکترونیک، راهکارها و چالش‌های موجود در این زمینه موضوع این فصل را تشکیل می‌دهند. نظر به اینکه رسانه‌ها و محمل‌های الکترونیکی اطلاعات و ایده‌ها را جمع‌آوری می‌کنند، لذا قدرت فوق‌العاده‌ای برای آزادی، بی‌قانونی، براندازی و عدم مراعات حقوق شهروندی، اغتشاشات و بی‌بندوباری دارند. برای کنترل و بهره‌برداری درست از آنها باید سیاست‌ها و قوانین خاصی اتخاذ شود. عمدهٔ سیاست‌گذاری‌های مسلط دربارهٔ حفاظت از حقوق شهروندی و سایر بایدها و نبایدهای این حوزه عبارت‌اند از: آزادی بیان، محرمانگی و مالکیت معنوی. مؤلف در این فصل بر آن است تا به سؤالاتی نظیر اینکه در دنیای الکترونیکی سهولت ارتباطات تا چه حد خواهد بود؟ توزیع ایده‌ها و اطلاعات توسط رسانهٔ الکترونیکی چگونه خواهد بود؟ چگونه این دارایی‌های الکترونیکی حفظ می‌شود؟ آیا تدوین مقررات امکان‌پذیر است؟ سانسور و حفاظت از محرمانگی چگونه باید باشد؟ و نظایر آنها پاسخ بگوید.

فصل هشتم. مؤلف در این فصل تأثیرات انقلاب ارتباطات در دنیای اقتصاد را بررسی کرده است که عمدهٔ آنها عبارت‌اند از: پیشرفت فناوری در محاسبات، ارتباطات و فرآیند جهانی‌شدن. این تغییرات اگرچه زمینه‌ساز تجارت و سرمایه‌گذاری‌اند، بسیاری از آن می‌هراسند. تغییر یا از بین رفتن مشاغل، رویارویی با فناوری نوین، رویارویی با نتایج جهانی شدن و سیل تجارت و سرمایه‌های خارجی، از مهم‌ترین علل این نگرانی‌هاست. ذکر این نکته اهمیت دارد که برای بسیاری از محصولات، بازارهای جهانی اهمیت بیشتری نسبت به بازارهای محلی یا ملی دارد. از این‌رو تأثیر فرآیند جهانی‌شدن که یکی از معلول‌های انقلاب ارتباطات می‌باشد، در اینجا ملموس‌تر است.

از دیدگاه مؤلف بنای اساسی رشد اقتصادی، دانش است و تجارت و سرمایه‌گذاری‌ای که شالوده‌های آن بر اساس تجزیه و تحلیل علمی بنا نهاده شده، ماندگارتر و به‌صرفه‌تر خواهد بود. در ادامهٔ فصل، موضوعاتی از قبیل مشاغل، تولید و درآمد در لابلای انقلاب ارتباطات مورد بحث قرار

کتاب حاضر به بررسی تأثیر فناوری‌های نوین حوزهٔ اطلاعات و ارتباطات بر زندگی انسان امروزی می‌پردازد

جمله آمازون و ای. کامپوس، نقدی دربارهٔ این اثر یافت نشد، تنها مواردی که وجود داشت، یادداشت‌های خود ناشران دربارهٔ کتاب بود که بیشتر معرفی مختصری از کتاب است. در بخش «کاستومر ریویوز»^۲ وبسایت آمازون که به نقدها و نظرات مشتریان دربارهٔ کتاب‌ها و منابع خریداری شده اختصاص دارد، یکی از مشتریان چند جملهٔ مختصر و مفید منتقدانه دربارهٔ کتاب ذکر کرده که شاید خواندن آن خالی از لطف نباشد: «مطالب این کتاب همانند یادداشت‌های یک روزنامه‌نگار است. اثر با عنوان بسیار لطیف و جذابی شروع شده که مؤلف بر اساس آن در صدد است تا تغییر و تحولات ناشی از انقلاب ارتباطات و اطلاعات را در جوامع امروزی تبیین کند، اگرچه این امر ادعایی بیش نیست. مشکل اینجاست که در این اثر هیچ‌گونه تجزیه و تحلیل عمیقی وجود ندارد و ظاهراً فهم و درک کاملی از موضوع به‌عمل نیامده است. اثر با چند اشارهٔ جالب‌توجه و مختصر شروع می‌شود، اما در پایان هنگامی که به صلح جهانی می‌رسیم، سطحی و خالی از تجزیه و تحلیل بودن مطالب کاملاً مشهود است.»

کتاب حاضر به بررسی تأثیر فناوری‌های نوین حوزهٔ اطلاعات و ارتباطات بر زندگی انسان امروزی می‌پردازد. پیوستگی فراگیر مطالب دربارهٔ موضوع کتاب، ذکر مثال‌های مرتبط با مباحث مطرح‌شده و ارائهٔ پیشگفتار، مقدمه و راهنمایی‌های موجز و مفید برای آماده‌کردن ذهن خواننده به‌منظور ورود به مطالب کتاب از ویژگی‌های بارز این اثر است. در کنار موارد فوق، این اثر دارای نقاط ضعفی است که مهم‌ترین آنها عبارت‌اند از:

- کم‌بودن تصاویر و طرح‌های مرتبط برای ارائهٔ بهتر مطالب؛
- فقدان نمایه؛

- روی جلد کتاب هیچ اثری از نام مؤلف، مترجم و همکاران نیست که این امر در نوع خود ضعف به حساب می‌آید؛
- عدم اشاره به سوابق کاری، علمی و پژوهشی مؤلف، مترجم و پدیدآورنده یا همکاران.

ترجمهٔ اثر

در کل ترجمه این اثر سلیس و روان است، اما با وجود این ذکر چند نکته ضروری به‌نظر می‌رسد.

- گاهی نحوهٔ بیان برخی از جملات آنگونه که باید، گویا و قابل فهم نیست. برای نمونه برداشت کلی از این جمله مشکل است: «بهبود ارتباطات، بعضی از نقطه‌نظرهای فعالیتهای تجاری را انتقال خواهد داد» (ص ۱۷۵) حتی بدون مشاهدهٔ متن زبان اصلی نیز به‌وضوح مشخص است که فعل انتقال دادن برای این جمله مناسب نیست و می‌توان آن را بدین صورت بیان کرد که «بهبود ارتباطات، برخی از دیدگاه‌های فعالیت‌های تجاری را حذف خواهد کرد».

- روانی ترجمه در برخی از قسمت‌های متن یکسان نیست، به‌گونه‌ای که سبک و سیاق ترجمهٔ یک بند با بند بعدی متفاوت

است.

ویرایش اثر

دربارهٔ ویرایش کتاب نیز نکاتی وجود دارد که به‌اختصار به آنها اشاره می‌شود.

- شیوهٔ استناد به منابع در این اثر برون‌متنی است، بدین صورت که مشخصات کتاب‌شناختی منابع هر فصل زیر عنوان یا در یادداشت‌ها و در پایان فصل آمده است. در مجموع دو نوع ارجاع وجود دارد. ۱. ارجاع به یادداشت‌های پایان فصل‌های کتاب با شماره‌های پیاپی لاتین (ارجاع توضیحی و استنادی).
۲. ارجاع به زیرنویس (معمولاً معادل لاتین اصطلاحات و اعلام).

- حروفچینی اثر نسبتاً ضعیف است و غلط‌آملائی در بخش‌های مختلف متن وجود دارد.

- جمله‌بندی‌های اشتباه به‌وفور در ترجمهٔ اثر به‌چشم می‌خورد.
- اعراب‌گذاری برخی از واژگان مطلوب نیست. برای مثال در صفحه‌های کلمهٔ «هماشبکه» یک بار بای «ها»ی مضموم و یک بار با «ها»ی مفتوح آمده است.
با وجود همهٔ این موارد اثر حاضر کتاب مفیدی است که ترجمهٔ آن ضرورت داشته و متن در دسترس می‌تواند خوانندگان را در دستیابی به استنباط کلی از پیامدهای انقلاب اطلاعات و ارتباطات در عصر حاضر کمک کند.

پی‌نوشت‌ها:

1. Paknejada@gmail.com
2. Quarantelli
3. customer reviews

مآخذ:

۱. ریاضی، اعظم (۱۳۸۴). «فناوری اطلاعات و ارتباطات و تأثیر آن بر شناخت، منابع و فرآیند کسب آن»، پایان‌نامهٔ کارشناسی ارشد دانشکدهٔ روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تربیت معلم.
2. Quarantelli, E. L. (2003). The computer based information/communication revolution: A dozen problematical issues and questions they raise for disaster planning and managing. Disaster Research Center, University of Delaware.